

Helsinki
13.11.2014

Dnro
UUELY/854/07.01/2013

SUOJELUESITYKSEN TEKIJÄ

Museovirasto
PL 913
00101 Helsinki

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR Saapunut/Inkommit	
17. 11. 2014	
Dnro/Dnr	HEL 2014-000581
Tehtäväluokka	10 03 10
Uppgiftsklass	

ESITYKSEN KOHDE

Helsingin Olympiastadion
Pohjoinen Stadiontie 4, Helsinki
Kiinteistötunnus 91-14-514-3
Omistaja Helsingin kaupunki / Kiinteistövirasto / Tilakeskus
Vuokralainen Stadion-säätiö

ESITYKSEN SISÄLTÖ

Museovirasto on tehnyt 19.12.2013 esityksen Helsingin Olympiastadionin 19.10.2006 vahvistetun rakennussuojelupäätöksen uudistamisesta suojelun kohdentumisen ja suojelumääräysten osalta.

Esityksen tavoitteena on vahvistaa Helsingin Olympiastadionin suojelumääräykset siten, että suojelun tavoitteet tukevat sen käyttöä ja ovat lähtökohtana sen hoidolle, korjaamiselle ja muutoksille.

Suojelualan raja säilyy muuttumattomana.

Museovirasto arvottaa Helsingin Olympiastadionin kansallisesti ja kansainvälisesti merkittäväksi arkkitehtuurikohteeksi ja rakennustyyppinsä edustajaksi. Se on kansallinen monumentti ja yksi Suomen funktionaalisen arkkitehtuurin ja betonirakentamisen avainkohteista. 1930- ja 1940-lukujen rakennusosat, rakenteet ja yksityiskohdat ovat rakennustaiteellisesti ja rakennusteknisesti arvokkaita. 1950- ja 1960-luvuilla toteutetut laajennus- ja täydennysosat sekä julkisivut muodostavat arvokkaan modernin arkkitehtuurin ja käyttöhistorian jatkumon. Helsingin Olympiastadion on suomalaisen urheilun tärkein symbolirakennus.

Helsingin Olympiastadion lukeutuu valtakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin.

Yksityiskohtaisempien suojelun edellytysten osalta Museovirasto viittaa voimassa olevaan suojelupäätökseen.

Museovirasto ehdottaa suojelun kohdentumista alla mainittuihin rakennuksiin. Suojelumääräykset koskevat urheilukenttää ja juoksurataa; tor-

MAKSUTTA

nia, vanhaa selostamaa sekä pääkatsomorakennusta katoksineen sekä niiden ulkoarkkitehtuuria ja sisätiloja kiinteine sisustuksineen; etelä- ja pohjoiskaarten ulkoarkkitehtuuria, eteläkaarten toimisto- ja porrashuoneita, etelä- ja pohjoiskaarten katsomoiden alle rakennettuja toimisto- ja retkeilymajojen pohjaratkaisuperiaatteita; itäkatsomon ulkoarkkitehtuuria katoksineen ja sen porrashuonetta, toisen kerroksen harjoitussaleja sekä liikunta- ja yleisötilojen pohjaratkaisuperiaatteita; urheilumuseota ja siipirakennuksen 1938 rakennettua osaa; lähiympäristöä ja sen lipunmyyntikioskeja, aita ja tukimuureja.

Museovirasto ehdottaa seuraavia suojelumääräyksiä:

1. Stadionia tulee käyttää, hoitaa, korjata ja kehittää sen rakennustaitteellisen ja kulttuurihistoriallisen arvon edellyttämällä tavalla. Suojelun toteuttamisessa on huomioitava Olympiastadionin pääkäyttötarkoitus urheilutapahtumien ja suurten yleisötapahtumien areenana sekä liikuntapaikkana.
2. Olympiastadionin rakenteet ja rakennusvaiheet on säilytettävä toisinaan täydentävinä kokonaisuuksina.
3. Rakennuksen mahdollisten uusien osien, rakenteiden ja käytön edellyttämien installaatioiden on oltava arkkitehtonisesti ja visuaalisesti korkeatasoisia sekä sopusoinnussa olevan arkkitehtuurin kanssa.
4. Muutoksissa ja rakentamis- ja korjaustöissä on asiantuntijana kuultava Museovirastoa. Museovirastolla on oikeus antaa tarkempia ohjeita suojelumääräysten soveltamisesta.
5. Urheilukentän ja juoksuradan käytön vaatimat materiaali- ja rakennemuutokset ovat mahdollisia.
6. Lipunmyyntikioskien säilyminen on turvattava stadionin lähiympäristössä. Aitaamisen ja porttien muutokset ovat mahdollisia stadionin aitamallia soveltaen. Ulkotilojen jäsentelyn ja materiaalien on sovitettava stadionin arkkitehtuuriin.

KAAVOITUSTILANNE

Voimassa oleva asemakaava on vuodelta 1955. Asemakaavassa Olympiastadionin tontti on yleisten rakennusten korttelialuetta, jota on käytettävä urheilustadionia ja siihen liittyviä huonetiloja varten. Stadionrakennukseen saa sijoittaa myös virastohuoneita.

Olympiastadion on suojeltu Uudenmaan ympäristökeskuksen 8.6.2006 tekemällä rakennussuojelupäätöksellä. Ympäristöministeriö vahvisti päätöksen 19.10.2006.

Olympiastadionin tontti ja sitä ympäröivä alue on rakennuskiellossa asemakaavan muuttamista varten. Kaavamuutoksessa Olympiastadionin tonttiin on liitetty Stadionin pohjoispuoleinen aukio, Urheilumuseon eteläpuoleinen katualue ja osa puistoaluetta sekä Tahkontien alue. Kaavaluonnoksessa on määräys Olympiastadionin tontin pysyvistä ja tilapäisistä aitaamisesta. Puisto-, katu- ja urheilu- sekä virkistyspalvelujen alueille on osoitettu Olympiastadionille suunniteltuja maanalaisia liikunta-, ravintola-, varasto-, ja huolto- sekä pysäköintitiloja. Suojelumääräys ja sen mukainen srs-rajaus viittaa vuoden 2006 rakennussuojelupäätökseen. Suojelumääräystä tarkistetaan vastaamaan uutta rakennussuojelupäätös-

tä. Kaavaluonnoksessa Olympiastadion on osoitettu YU-kortteliksi (Urheilu-, liikunta- ja kulttuuritoimintaa palvelevien rakennusten kortteli-alue). Kaava-alueeseen kuuluu myös puistoalue (VP), urheilu- ja virkistyspalvelujen alue (VU) sekä katuaukio-/torialue.

LAUSUNNOT

Helsingin kaupunki 22.4.2014

Helsinki selostaa lausunnossaan kaavoitustilanteen. Kaupunki katsoo, että Museoviraston esitys suojelupäätöksen uudistamisesta luo edellytykset stadionin toiminnalliselle ja tekniselle kehittämiselle vastaamaan nykyisiä ja tulevia tarpeita. Kaupungilla ei ole huomautettavaa ehdotetuista suojelumääräyksistä.

Kaupunginhallitus esittää suojeltavan alueen aluerajauksen vähäistä tarkistamista siten, että se kattaisi ainakin stadionin keskeisen, asemakaavaluonnoksesta ilmenevän, stadionin uuden tonttirajauksen mukaisen toiminnallisen kokonaisuuden. Perusteena tälle on se, että asemakaavatyössä tarkasteltu stadionin toiminnallinen rajausta ulottuu laajemmalle kuin voimassa olevan rakennussuojelupäätöksen mukainen rajausta, jota myös Museoviraston uudistamisesitys noudattaa.

Helsingin kaupunginmuseo 6.3.2014

Kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa uusittuihin suojelumääräyksiin.

Stadion-säätiö 3.3.2014

Stadion-säätiö kertoo lausunnossaan Museoviraston uudistamisesityksen sisältöä. Olympiastadionin mittava perusparannus- ja uudistamishanke on käynnistynyt keväällä 2013. Tavoitteena on kunnostaa Olympiastadion sen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot säilyttäen. Stadion on myös tarkoitus uudistaa kansainvälisten suurtahtumien monitoimiareenaksi sekä huippuvalmennuksen, urheilujärjestöjen ja kaupunkilaisten arkiliikunnan käyttöön.

Suunnittelun projektiryhmällä, Museovirastolla ja Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastolla on ollut hyvä yhteistyö Olympiastadionin suojelun ja kaupunkikuvallisten tavoitteiden osalta. Suojelun turvaa parhaiten stadionin käyttö.

Stadion-säätiö pitää myönteisenä, että suojelumääräyksissä annetaan aiempaa suurempi merkitys Olympiastadionin säilymiselle pääkäyttötarkoituksensa mukaisena toiminnallisena kokonaisuutena (kohta 1). Suojelumääräysten kohtaa kaksi säätiö pitää monitulkintaisena. Säätiö esittää, että se muotoiltaisii siten, että yksittäisten rakennusosien tai rakennusvaiheiden säilyttämisen sijaan arvioidaan niiden säilyttämistä osana Olympiastadionin eri rakennusvaiheissa muodostunutta kokonaisuutta.

Säätiö esittää lisäksi, että stadionin itä- ja pohjoispuolen lipunmyyntikioskeja ei suojella.

Rakennustaiteen Seura ry 27.8.2014

Rakennustaiteen Seura pitää Museoviraston suojeluesitystä perusteltuna ja katsoo, että sen sallimat muutokset eivät uhkaa Olympiastadionin keskeisiä rakennustaiteellisia arvoja.

Seura haluaa kiinnittää huomiota vanhalla rakennussuojelulailla (60/1985) suojeltujen rakennusten suojelumääräyksiä koskevien muutoksen hankaluuteen voimassa olevan lain rakennusperinnön suojelemisesta (498/2010) määräysten mukaan. Käytännössä nykyinen laki edellyttää Museovirastolta uutta suojeluesitystä muutosten yhteydessä, mikä muuttuvissa olosuhteissa voi olla raskas menettelytapa. Seura toivoo, että tämä ei muodostu lisärasitteeksi alun perin rakennussuojelulailla suojeltujen rakennusten suojelulle.

Seura on tietoinen Olympiastadionia koskevista muutospaineista ja toivoo rakennuksen keskeisen valtakunnallisen merkityksen vuoksi, että siltä pyydetään lausunto tulevista stadionin suojelua koskevista muutosesityksistä.

VIEREISTEN KIINTEISTÖJEN KUULEMINEN

Rakennusperinnön suojelusta annetun lain 7§:n mukaan ELY-keskuksen on ennen suojelua koskevan päätöksen tekemistä varattava viereisen kiinteistön omistajalle ja haltijalle tilaisuus tulla kuulluksi.

Olympiastadion rajautuu Helsingin kaupungin omistamiin kiinteistöihin, kuten katu- ja puistoalueisiin. Helsingin kaupunki on antanut 22.4.2014 suojeluesityksestä yllä mainitun lausunnon. Tämän lisäksi ELY-keskus varasi Sonera Stadiumille (30.4.2014) sekä Helsingin jäähallille (3.9.2014) mahdollisuuden vastineen antamiseen suojeluesityksestä ja annetuista lausunnoista. Vastineita ei annettu.

VASTINEET

Museoviraston vastine 2.6.2014

Ely-keskus varasi 30.4.2014 Museovirastolle mahdollisuuden vastineen antamiseen annetuista lausunnoista. Museovirasto toteaa vastineessaan Stadion-säätiön lausuntoon, että se ei pidä suojelumääräysten kohdan kaksi muuttamista tarpeellisenä. Museoviraston mukaan suojelumääräykset 1 – 4 turvaavat sen, että rakenteiden ja rakennusvaiheiden säilymistä arvioidaan osana stadionkokonaisuutta.

Suojelumääräysten kohtaa kuusi Museovirasto esittää tarkennettavaksi seuraavasti: Ulkotilojen jäsentelyn ja materiaalien on sovittava stadionin arkkitehtuuriin. Aitaamisen ja porttien muutokset ovat mahdollisia stadionin aitamallia soveltaen. Eteläpuolisen pihan kaikki lipunmyyntikioskit on säilytettävä paikoillaan. Itä- ja pohjoispihojen lipunmyyntikioskiryhmissä muutokset ovat mahdollisia sillä edellytyksellä, että kunkin kioskityypin säilyminen alueella turvataan.

Helsingin kaupungin lausunnosta Museovirasto toteaa vastineessaan, että Museovirasto esittää, että suojelualue rajataan asemakaavaluonnoksen mukaisen stadionin uuden tonttirajauksen mukaisesti.

Ely-keskus varasi 1.9.2014 Museovirastolle mahdollisuuden vastineen antamiseen Rakennustaiteen seuran lausunnosta. Vastinetta ei annettu.

KOKOUKSET

Uudenmaan ely-keskus 18.6.2014

Kokoukseen osallistuivat Stadion -säätion, Museoviraston, Helsingin kaupungin, Olympiastadionin peruskorjaushankkeen pääsuunnittelijan, Arkkitehdit NRT:n sekä Uudenmaan ely-keskuksen edustajat.

Kokouksessa keskusteltiin suojelupäätöksen tilanteesta, annetuista lausunnoista ja vastineista sekä suojelumääräysten kohdentamisesta. Ely-keskus katsoi, että suojelumääräyksiä tulee tarkistaa tietyiltä osilta.

Stadion-säätio on pitänyt Museoviraston ehdottamien suojelumääräysten toista kohtaa monitulkintaisena. Säätion mukaan olisi tarkoituksenmukaisempaa, että yksittäisten rakennusosien tai -vaiheiden säilyttämisen sijaan arvioitaisiin niiden säilymistä osana stadionkokonaisuutta.

Museovirasto katsoi, että säätion tarkoittama stadionin kokonaisuuden suojelu toteutuu, kun huomioidaan kaikki Museoviraston ehdottamat yleiset suojelumääräykset (1-4). Rakenteiden ja rakennusvaiheiden säilyminen osana stadionin kokonaisuutta on tärkeää.

Kioskien suojelukysymysten osalta päädyttiin siihen, että ne suojellaan suojelurajauksen sisällä Museoviraston vastineessa suojelumääräyksen 6 tarkennukseksi ehdottaman mukaan. Itä- ja pohjoispihojen kioskien paikkoja voidaan vaihdella ja niitä voidaan sijoittaa tarkoituksenmukaisesti.

Pääsuunnittelija piti suojelumääräysten kohdentumista ja niiden yksityiskohtaisuutta ongelmallisena. Esimerkiksi tukimuureihin ja eteläiseen porrashuoneeseen joudutaan tekemään muutoksia.

Stadion-säätiolle on tärkeää, että stadion saadaan turvalliseksi ja toimivaksi. Suojelumääräysten kohdentumisesta tulee saada yhteisymmärrys, jotta näin pystytään toimimaan. Säätio katsoo, että sisätilojen suojelun osalta tarvitaan tarkennuksia, miten ne suojellaan.

Kokouksessa sovittiin, että Museovirasto laatii tarkennetun ehdotuksen suojelun kohdentumisen määrittämisiksi kiinteän sisustuksen ja pohjakäytävien osalta.

Todettiin, että suojelualan rajausta tehdään Helsingin toivomalla tavalla asemakaavaluonnoksen mukaisen stadionin uuden tonttirajauksen mukaisesti.

SUOJELUMÄÄ- RÄYSTEN TARKENTAMINEN

Museovirasto 10.10.2014

Suojelumääräysten sisältöä koskevassa kokouksessa 18.6.2014 (Uudenmaan ely-keskus, Stadion-säätiö, arkkitehtitoimisto NRT, Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto, Museovirasto) Uudenmaan ELY-keskus pyysi Museovirastolta tarkennuksia suojelun kohdentumisen erittelyyn.

Museoviraston uutta esitystä suojelupäätöksen uudistamisesta on kokonaisuudessaan muokattu niin, että perustelut ja suojelumääräykset yhdessä ja aiempaa konkreettisemmin, määrittävät tarkoituksenmukaiset puitteet Olympiastadionin hoidon ja kehittämisen suunnittelulle. Tavoitteena on, että suojeluratkaisu on kokonaisuus ja yksityiskohtien tasolla riittävän tarkka ja selkeä siten, että määräykset jättävät käytettävyyden ja kehittämisen kannalta tarpeellisen harkintavaran, suojeltavaa kokonaisuutta vaarantamatta.

Ehdotusta suojelumääräyksiksi on pelkistetty. Määräykset koskevat koko Olympiastadionia. "Ehdotus suojelun kohdentumiseksi" -otsikon alla luetellaan ne kohteen osat ja piirteet, jotka ovat suojelun kannalta erityisen arvokkaita.

Suojelun edellytysten osalta Museovirasto toistaa 19.12.2014 tekemässään suojeluesityksessä esitetyt arvot.

Museoviraston ehdotus suojelun kohdentumiseksi:

Suojeluesityksessä mainittuja arvoja ilmentävät erityisesti seuraavassa luetellut rakennuksen osat. Luettelossa käsitteitä ulkoarkkitehtuuri-rakennusrunko ja sisätila käytetään seuraavissa merkityksissä:

Ulkoarkkitehtuuri käsittää julkisivujen, katsomoiden, katosten, ulkoportaiden ja katsomoporrastuksen alapuolisten yleisön kävelyhallien ja katsomoihin johtavien portaikkojen rakenteet, materiaalit ja yksityiskohdat. Ikkunat ja ovet kuuluvat ulkoarkkitehtuuriin kokonaisuudessaan, myös sisäpuolisine osineen.

Rakennusrunko käsittää eri aikakausien rauta- ja teräsbetonirakenteet: kantavan rungon, ulkoseinät sekä ala-, väli- ja yläpohjat.

Sisätila on kiinteän sisustuksen osista (sisäpinnat, portaat, kaiteet, tekniset varusteet, sisäövet ja -ikkunat) koostuva kokonaisuus.

Urheilukenttä juoksuratoineen

Torni ja vanha selostamo

- ulkoarkkitehtuuri
- rakennusrunko
- sisätilat: porrashuone

Pääkatsomorakennus katoksineen

- ulkoarkkitehtuuri

- rakennusrunko
- sisätilat: kunniavierasaition sisäänkäynti ja porrashuone, 1. kerroksen verryttelysasali, 1. kerroksen eteläpään kentänpuoleinen aulatila sekä kerroksen pohjoispäässä museosiiven kellarin ja urheilukentän väliset käytävätilat, 3. kerroksen toimistohuoneiden tilajako, joka on peräisin 1930-luvulta (toimistokäytävä ja siitä katsomoon johtavat käynnit; eteis-aula kerroksen eteläpäässä), pääkatsomon kävelyhallin eteläisen sisäänkäynnin edustan betonilaatoitus

Etelä- ja pohjoiskaarre

- ulkoarkkitehtuuri, myös vuoden 1938 kaarrekatsoimoiden julkisivujen betonikaiteet
- rakennusrunko vuoteen 1961 mennessä valmistuneilta osiltaan
- sisätilat: eteläkaarten toimistorakennuksen A- ja B-porrashuoneet
- lipunmyyntikioskit

Itäkatsomo katoksineen

- ulkoarkkitehtuuri
- rakennusrunko vuoteen 1961 mennessä valmistuneilta osiltaan
- sisätilat: toisen kerroksen (taso +1530) harjoitussalit
- lipunmyyntikioskit

Urheilumuseosiiven vuonna 1938 rakennettu osa

- ulkoarkkitehtuuri
- rakennusrunko
- urheilumuseon eteläjulkisivun edustalla oleva tasanne ja graniittiporras niihin liittyvine betoni- ja graniittitukimuureineen sekä kellarin sisäänkäynti sitä rajaavine tukimuureineen ja graniittiportaineen

Ehdotus suojelumääräyksiksi

1.

Olympiastadionia tulee käyttää, hoitaa, korjata ja kehittää sen rakennustaiteellisen ja kulttuurihistoriallisen arvon edellyttämällä tavalla. Suojelun toteuttamisessa on huomioitava Olympiastadionin pääkäyttötarkoitus urheilutapahtumien ja suurten yleisötapahtumien areenana sekä liikuntapaikkana.

2.

Rakennuksen mahdollisten uusien osien, rakenteiden ja käytön edellyttämien installaatioiden on oltava arkkitehtonisesti ja visuaalisesti korkeatasoisia sekä sopusoinnussa olevan arkkitehtuurin kanssa. Olympiastadionin rakennusvaiheet on säilytettävä toisiaan täydentävinä kokonaisuuksina.

3.

Suojelurajaukseen sisältyvien ulkotilojen jäsentelyn ja materiaalien on sovittava stadionin arkkitehtuuriin. Aitaamista ja portteja muutettaessa on sovellettava stadionin aitamallia. Eteläpuolisen pihan kaikki lipunmyyntikioskit on säilytettävä paikoillaan. Itä- ja pohjoispihojen lipunmyyntikioskiryhmiä muutettaessa on turvattava kunkin kioskityyppin säilyminen alueella.

4.

Muutoksissa ja rakentamis- ja korjaustöissä on asiantuntijana kuultava Museovirastoa. Museovirastolla on oikeus antaa tarkempia ohjeita suojelumääräysten soveltamisesta.

Ely-keskus pyysi 14.10.2014 Stadion-säätiöltä, pääsuunnittelijalta (Ark-kitehdit NRT) sekä Helsingin kaupungilta kannanottoa tarkennetusta esityksestä suojelumääräyksiksi. Ehdotusta pidettiin asianmukaisena.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus määrää Helsingin Olympiastadionin suojeltavaksi.

Samalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa seuraavat suojelumääräykset:

1. Olympiastadionia tulee käyttää, hoitaa, korjata ja kehittää sen rakennustaiteellisen ja kulttuurihistoriallisen arvon edellyttämällä tavalla. Suojelun toteuttamisessa on huomioitava Olympiastadionin pääkäytötarkoitus urheilutapahtumien ja suurten yleisötapahtumien areena sekä liikuntapaikkana.
2. Rakennuksen mahdollisten uusien osien, rakenteiden ja käytön edellyttämien installaatioiden on oltava arkkitehtonisesti ja visuaalisesti korkeatasoisia sekä sopusoinnussa olevan arkkitehtuurin kanssa. Olympiastadionin rakennusvaiheet on säilytettävä toisiaan täydentävinä kokonaisuuksina.
3. Suojelurajaukseen sisältyvien ulkotilojen jäsentelyn ja materiaalien on sovittava stadionin arkkitehtuuriin. Aitaamista ja portteja muutettaessa on sovellettava stadionin aitamallia. Eteläpuolisen pihan kaikki lipunmyyntikioskit on säilytettävä paikoillaan. Itä- ja pohjoispihojen lipunmyyntikioskiryhmiä muutettaessa on turvattava kunkin kioskityyppin säilyminen alueella.
4. Muutoksissa ja rakentamis- ja korjaustöissä on asiantuntijana kuultava Museovirastoa. Museovirastolla on oikeus antaa tarkempia ohjeita suojelumääräysten soveltamisesta.

Päätös toimitetaan ympäristöministeriön vahvistettavaksi.

Lähtökohdat

Helsingin Olympiastadion on kuvattu kattavasti Museoviraston rakennusperintörekisterissä: ”Se kohoaa muiden urheilurakennusten keskipisteinä Eläintarhan liikuntapuistossa Töölössä. Olympiastadionin valkea 72-metrinen torni on yksi pääkaupungin tunnuskuviista. Stadionin ulkoasua leimaa ulospäin levenevä katsomo, jonka betonirakennatarkaisu toistuu periaatteeltaan samana ympäri rakennuksen: katsomotason pääkannattajina toimivat poikittaiset, säännöllisin jännevälein sijoitetut ja lalliset kehäpalkit, sekundääripalkkeina niiden välissä pituussuuntaiset katsomoporrastukset.

Stadionin pääkatsomorakennus on kolmikerroksinen ja muodostaa stadionin länsijulkisivun, jonka eteläpäässä kohoaa torni ja pohjoispäästä erkanee urheilumuseon siipi. Tornin alaosassa on kaartuvapäätteinen selostamo. Pääkatsomorakennuksen pohjakerroksessa ovat mm. liikuntatilat, keskikerroksessa yleisön kävelyhalli, josta käydään katettuun pääkatsomoon ja kolmannessa kerroksessa on Stadion-säätiön tilojen lisäksi urheilujärjestöjen toimistotiloja.

Suomen urheilumuseo, Suomen urheilun keskusarkisto ja urheilukirjasto sijaitsevat pääkatsomon pohjoispäässä, kaksikerroksisessa siipirakennuksessa. Rakennus on kolmen laajennusvaiheen tulosta, eteläjulkisivu on vanhimmasta rakennusvaiheesta.

Itäkatsomossa on katetun katsomon lisäksi noin metrin kentätason alapuolelta nouseva maanvarainen ns. maavallikatsomo. Maavallikatsomon molemmissa päissä ovat kentälle johtavat portit, joista eteläinen on ns. maratonportti. Maavallikatsomoon käydään ensimmäisen kerroksen yleisön kävelyhallista. Toisen kerroksen kävelyhallista käydään katettuun katsomoon. Pohjois- ja eteläkaarten katsomot ovat kattamattomia. Katsomopenkit ovat puisia.

Stadionin katsomorakenteet mahdollistavat huonetilojen rakentamisen katsomoiden alle. Tätä mahdollisuutta on hyödynnetty paitsi pääkatsomossa myös itäkatsomossa (liikuntasalit) sekä molemmissa kaarteissa. Eteläkaarteessa on toimistotiloja, pohjoiskaarteessa retkeilymaja.

Stadionin kenttä on erityisesti yleisurheilu- ja jalkapallokenttä.

Lipunmyyntikioskit ovat teräsbetonisia ja niitä on sijoitettu kaikkien katsomoiden edustalle aidan sisäpuolelle. Valkoiseksi maalattuihin kioskeihin liittyvät paitsi rautaverkkoaidat myös teräsputkiset kaiteet ja johdot.

Olympiastadion on suojeltu rakennussuojelulailla. Perusteluissa mainitaan, että stadion on kansallinen monumentti ja suomalaisen modernin arkkitehtuurin merkkiteos, jolla on kiistaton kulttuurihistoriallinen arvo suomalaisen urheilun symbolina ja suurtahtumien pitopaikkana. Olympiastadionin rakennustaiteelliset arvot ovat merkittävät. Se on yksi funktionalistisen arkkitehtuurin ja betonirakentamisen avainkohteista maassamme. Stadionilla oli myös voimakas symboliarvo sodanjälkeisessä suomalaisessa yhteiskunnassa tärkeänä kansallisen identiteetin ja omanarvontunnon kuvastajana. Sillä on siten huomattavaa valtakunnallista merkitystä.”

Museovirasto on tehnyt 19.12.2013 esityksen Helsingin Olympiastadionin 19.10.2006 vahvistetun rakennussuojelupäätöksen uudistamisesta suojelun kohdentumisen ja suojelumääräysten osalta.

Esityksen tavoitteena on vahvistaa Olympiastadionin suojelumääräykset siten, että suojelun tavoitteet tukevat sen käyttöä ja ovat lähtökohtana sen hoidolle, korjaamiselle ja muutoksille. Suojelualan raja säilyy muuttumattomana.

Annetuissa lausunnoissa on esitetty tarkistuksia suojelumääräyksiin. Stadion-säätiö esittää lausunnossaan, että kioskirakennuksia ei suojeltaisi. Museovirasto ei näe perusteita kioskien suojelematta jättämiselle. Stadion-säätiö esittää myös tarkennuksia suojelumääräysten kohtaan kaksi. Museovirasto ei näe perusteita sen muuttamiselle. Suojelualueen rajausta se esittää muutettavaksi Helsingin esittämällä tavalla vastaamaan stadionin uutta tonttirajausta.

Perustelut

Helsingin Olympiastadion on suojeltu rakennussuojelulailla Uudenmaan ympäristökeskuksen 8.6.2006 tekemällä päätöksellä. Ympäristöministeriö on vahvistanut päätöksen 19.10.2006.

Voimassa olevan suojelupäätöksen suojelumääräysten on sittemmin todettu olevan sen kaltaiset, että ne hankaloittavat Olympiastadionin kehittämistä. Museovirasto on aiemmin voinut tulkita määräysten sisältöä esimerkiksi korjaushankkeiden yhteydessä. Ympäristöministeriön tulokinnan mukaan tämä ei ole rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010, jäljempänä rakennusperintölaki) mukaan enää mahdollista. Tämän vuoksi suojelupäätös on uudistettava vastaamaan uuden lainsäädännön edellyttämää tilannetta.

Arkkitehti Yrjö Lindegrenin ja arkkitehti Toivo Jäntin suunnitelman mukaan vuonna 1938 valmistuneen Helsingin Olympiastadionin arvot ja perusteet rakennusperintölailla suojelemiseksi eivät ole muuttuneet. Stadion lukeutuu valtakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin (www.rky.fi). Museovirasto katsoo lisäksi, että se on kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävä arkkitehtuurikohte ja rakennustyyppinsä edustaja. Se on kansallinen monumentti ja yksi Suomen funktionalistisen arkkitehtuurin ja betonirakentamisen avainkohteista. Tämän lisäksi Helsingin Olympiastadion on Museoviraston mukaan suomalaisen urheilun tärkein symbolirakennus. Helsingin Olympiastadion on mukana modernin arkkitehtuurin dokumentointiin ja suojeluun erikoistuneen kansainvälisen DoCoMoMo -järjestön merkkikohteiden luettelossa.

Rakennustaiteellisesti merkittävän Helsingin Olympiastadionin suojelumääräykset koskevat koko Olympiastadionia. Suojelun kannalta erityisen arvokkaita rakennuksen osia ovat urheilukentän ja juoksuradan sekä tornin, vanhan selostamon ja pääkatsomorakennuksen ja sen katoksen ulkoarkkitehtuuri ja rakennusrunko. Myös pääkatsomon kävelyhallin eteläisen sisäänkäynnin edustan betonilaatoitus on erityisen arvokas.

Erityisen arvokkaan tornin ja vanhan selostamon sisätiloista porrashuone on erityisen arvokas. Pääkatsomon sisätiloissa erityisen arvokkaita rakennusosia ovat kunniavierasaition sisäänkäynti ja porrashuone, 1. kerroksen verryttelysasali, 1. kerroksen eteläpään kentänpuoleinen aulatila sekä kerroksen pohjoispäädyn museosiiven kellarin ja urheilukentän väliset käytävätilat, 3. kerroksen toimistohuoneiden tilajako, joka on peräisin 1930-luvulta (toimistokäytävä ja siitä katsomoon johtavat käynnit; eteisaula kerroksen eteläpäässä).

Etelä- ja pohjoiskaarten ulkoarkkitehtuurin lisäksi erityisen arvokkaita rakennusosia ovat vuoden 1938 kaarekatsomoiden julkisivujen betoni-kaiteet ja rakennusrunko vuoteen 1961 valmistuneilta osiltaan ja lipunmyyntikioskit. Sisätiloissa erityisen arvokkaita ovat toimistorakennuksen A- ja B- porrashuoneet.

Itäkatsomon ja sen katoksen ulkoarkkitehtuuri sekä rakennusrunko vuoteen 1961 valmistuneilta osiltaan sekä lipunmyyntikioskit ovat erityisen arvokkaat. Itäkatsomon sisätiloissa erityisen arvokkaita tiloja ovat toisen kerroksen (taso +15,30) harjoitussalit.

Urheilumuseosiiven vuonna 1938 rakennetun osan ulkoarkkitehtuurin ja rakennusrungon lisäksi erityisen arvokkaita rakennusosia ovat museon eteläjulkisivun edustalla oleva tasanne ja graniittiportaot sekä niihin liittyvät betoni- ja graniittitukimuurit ja kellarin sisäänkäynti sekä sitä rajaavat tukimuurit ja graniittiportaot.

Yllä mainittu ulkoarkkitehtuuri käsittää julkisivujen, katsomoiden, katosten, ulkoportaiden ja katsomoporrastuksen alapuolisten yleisön kävelyhallien ja katsomoihin johtavien portaikkojen rakenteet, materiaalit ja yksityiskohdat. Ikkunat ja ovet kuuluvat ulkoarkkitehtuuriin kokonaisuudessaan, myös sisäpuolisine osineen. Rakennusrunko käsittää eri aikakausien rauta- ja teräsbetonirakenteet: kantavan rungon, ulkoseinät sekä ala-, väli- ja yläpohjat. Sisätilalla tarkoitetaan kiinteän sisustuksen osista (sisäpinnat, portaot, kaiteet, tekniset varusteet, sisäovet ja -ikkunat) koostuvaa kokonaisuutta.

Edellä kerrottuun viitaten Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus katsoo, että suojelupäätöksen uudistaminen mainituin suojelumääräyksin ja niiden kohdennuksin on perusteltua, jotta kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävän ja arvokkaan rakennuksen suojelun tavoitteet tukevat sen käyttöä ja ovat lähtökohtana sen hoidolle, korjaamiselle sekä muutoksille.

Sovelletut oikeusohjeet

Laki rakennusperinnön suojelemisesta (498/2010) §:t 1,2,3,7,8,9,21

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **ympäristöministeriöltä** kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa ympäristöministeriön kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään kolmantenakymmenentenä (30) päivänä päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Sijaistiedoksiannossa päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä todistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkupe-
räisenä tai jäljennöksenä
- todistus päätöksen tiedoksisaantipäivästä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituksen toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Ympäristöministeriön

postiosoite

käyntiosoite

puhelinvaihde

telekopio

virka-aika

PL 35, 00023 VALTIONEUVOSTO

Fabianinkatu 6 A, Helsinki

020 610 100

(09) 1603 9320

8.00-16.15

Yksikön päällikkö Aino Huhdanmäki

Ylitarkastaja Henrik Wager

PÄÄTÖS

Saantitodistuksen

Museovirasto
Helsingin kaupunki
Stadion-säätiö

LIITTEET

Kartta

TIEDOKSI

Saantitodistuksen

Ympäristöministeriö, Rakennetun ympäristön osasto
Helsingin kaupunginmuseo, Kulttuuriympäristöyksikkö
Rakennustaiteen Seura ry
Sonera Stadium
Helsingin jäähalli

Liitty Uudenmaan ELY - keskuksen
tänään antamaan päätökseen

DNRO *UHOELY/8574/07.01/2013*

Helsingissä *13.11.2014*

